

Rapport fra RadForsk besøk ved Universitetssykehuset Nord-Norge, Tromsø, mandag 07.11.16

Møte med forskningsleder, forskergruppen, avdelings-/klinikkledelse

Tilstede fra RadForsk: Nils-Einar Kløw (leder), Karen Rosendahl (nestleder), Turi Olene Dalaker, Mona-Elisabeth Revheim, Erik Magnus Berntsen (referent).

MØTE MED LEDERE I SYKEHUSAVDELING OG FOR FORSKNING.

Tilstede fra UNN: Leder for Forskningsgruppe for medisinsk avbildning Sven Weum, leder for Utdanningsutvalget Marit Herder, klinikkssjef for Diagnostisk klinikk Gry Andersen, seksjonsleder Geir Ingebrigtsen (møtte for konstituert avdelingssjef Ulf Isaksen), leder for Klinisk forskningsavdeling UNN Svetlana Zykova og avdelingsleder for PET-senteret Rune Sundset

Presentasjon av RadForsk ved prof. Nils Einar Kløw

Nils Einar presenterte RadForsk sin bakgrunn, mål og handlingsplan. Som ledd i arbeidet med å styrke den radiologiske forskningen, gjennomfører RadForsk besøk til alle landets universitetssykehus. RadForsk har tidligere besøkt Avdelingene for radiologi og nukleærmedisin ved OUS, Oslo den 13.02.2014, ved HUS, Bergen den 08.09.2014 og ved St. Olavs Hospital, Trondheim 02.02.2015.

Presentasjon av forskningen ved avdelingen ved 1. amanuensis Sven Weum

Det er laget en plan for forskning sentralt ved Helse-Nord (*Strategi for forskning og innovasjon i Helse Nord 2016-2020*) og en plan for forskning ved Røntgenavdelingen UNN (*Forskningsstrategi for Røntgenavdelingen ved UNN, Tromsø 2012-2017*), som ble presentert. I førstnevnte plan framgår det at forskningen skal integreres i virksomheten i alle helseforetak og at det skal sikres at personell har tid til forskningsaktiviteter. I sistnevnte plan anbefales det at 5 % av avdelingens bruttobudsjett skal gå til forskning, etablering av 4 overlegestillinger med 50 % forskningsandel og etablering av to nye D-stillinger (en i radiologi og en i nukleærmedisin).

Det er etablert en forskningsgruppe for medisinsk avbildning (Medical Imaging Research Group, www.medical-imaging.no) ved Universitet i Tromsø (UiT). Sven Weum er leder. I denne gruppen er det både radiologer, nukleærmedisinere, andre spesialiteter og andre faggrupper. I det videre vil vi fokusere på radiologer og nukleærmedisinere. På Røntgenavdelingen finnes 4 lektorer i deltidsstilling ved UiT. Dette er rene undervisningsstillinger. Fire har deltidsstilling som 1. amanuensis (en i Narvik). Disse har tid avsatt til forskning. Det finnes ingen med professorat i radiologi eller nukleærmedisin, forskningsgruppeleder er ansatt i avdelingens professor II stilling som førsteamanuensis. Man har som intensjon om et felles forskningsmøte en gang i måneden.

Avdelingen er godt utstyrt med diagnostisk utstyr. Det bygges opp en PET klinikk der det skal installeres også en PET-MR i 2018. Tilgangen til apparatur for forskning er god innen alle modaliteter. Radiografene er positive til forskning og blir betalt ekstra for å gjennomføre prosjekter utenom dagtid. Fire radiologer er meldt opp til ph.d. I tillegg er en fysiker i et ph.d program. Sykehuset finansierer en D-stilling som står ledig. Utover dette finansieres ikke forskningsstillingene eller tid avsatt til forskning.

Gruppens forskningsaktiviteter er blant annet preklinisk PET/SPECT/CT, pediatrik radiologi (nasjonalt samarbeid med Bergen, Trondheim og Oslo), kar-/intervensjonsradiologi, nevreradiologi,

traumeradiologi, smertebehandling og termografi.

Det er så langt i 2016 publisert 13 artikler med radiolog/nukleærmedisiner som forfatter, hvorav 6 som første- eller siste-forfatter. Tilsvarende tall for 2015 var 13/6. Det er siden 2010 utgått 5 ph.d fra forskningsgruppen; en i hvert av årene 2010, 2013 og 2014 og to i 2012.

Diskusjon

Det er etablert et forsknings og utviklingsutvalg (FoU), men dette mangler for tiden leder og det er lite aktivitet i utvalget. Avgjørelse om prosjekter tas av avdelingsledelsen. Et oppegående FoU vil kunne gi råd til avdelingsledelsen, bidra til å prioritere prosjekter og være en støtte for pågående forskningsprosjekter. Avdelingen har intensjon om et felles forskningsmøte en gang i måneden, men dette fungerer ikke. Det finnes ingen felles møtearena for forskningsaktive leger.

I henhold til tariffavtaler gis det et ph.d tillegg til leger med ph.d og et tillegg for professorkompetanse til overleger. Det er ingen lønnstillegg for forskningsaktive leger. Det finnes ikke kontorer på sykehuset for leger i forskningsprosjekter. Sykehuset avsetter ikke tid til fordypning og forskning for overleger utover professorstillingen som har avsatt 50% av dagarbeidstiden til undervisning, forskning, veiledning og forskningsadministrasjon. En overlege (Anna Bågenholm) har fått PhD-stipend fullfinansiert av UNN.

Det er stort volum på undersøkelser og lange lister som venter i klinikken. Dette gjør at mange av overlegene føler at de ikke har tid til å drive forskning, men må jobbe for å holde arbeidslistene nede. Spesielt vanskelig er dette når ledige overlegestillinger i klinikken er vanskelig å få besatt. Dette bidrar betydelig til den store arbeidsbyrden i klinikken. For å gjennomføre forskning må legene skjermes fra det daglige arbeidet. Klinikken bør avsette arbeidstid til forskning for de som er aktive i form av D-stillinger og kontortid for overleger. Klinikksjef Gry Andersen orienterte om at det er midler tilgjengelig for de som måtte ønske å omdisponere dagarbeidstid til forskning. Det er også midler tilgjengelig for D-stilling i både radiologi og nukleærmedisin.

LUNCHMØTE MED PH.D-KANDIDATER OG FORSKNINGSINTERESSERTE.

Tilstede fra UNN: Nora Christine Trasti (*overlege*), Liv-Hege Johnsen (*overlege, 50% stipendiat Helse Nord*), Anna Bågenholm (*overlege, 100% stipendiat UNN*), Derk Avenarius (*overlege*), Thomas Augdal (*overlege, 50% stipendiat Helse Nord*), Bartosz Kuzmiszyn (*LIS*)

Fire av legene er oppmeldt i ph.d programmet. En er i 100% stipendiat finansiert i UNN, to i kombinert 50% Helse Nord stipendiat og 50% overlegestilling. En av overlegene er i full sykehusstilling. Alle har radiolog eller nukleærmedisiner som hoved- eller biveileder. To av kandidatene har ekstern veileder fra HUS. Universitetet har kontorfasiliteter, men på sykehuset benyttes RIS/PACS arbeidsstasjonene. Ph.d kandidatene har ingen felles møtearena på sykehuset. Det mangler kontor og fellesmøter for forskningspresentasjoner.

Tromsø har flere løpende prosjekter som ph.d kandidatene er involvert i, og det ligger videre potensialer i disse prosjektene. Dette gjelder befolkningsundersøkelsene som har pågått over mange år, skjelettundersøkelser av friske barn med MR og diagnostikk med termografi. Fremover ligger store muligheter innen nyetablerte PET-senteret med både CT- og MR-PET. Tilgangen til forskning på modalitetene er gode. Radiografene blir betalt for å gjennomføre undersøkelsene utenom arbeidstid. Kostnadene for interne studier er lave og betales av prosjektpenger.

Det gjennomføres ingen forskning blant LIS legene og det legges ikke opp til dette. Likevel ser vi at noen unge kolleger får anledning til å arbeide med prosjekter som kan munne ut i et forskningsprosjekt senere.

MØTE MED LEGER SOM HAR DISPUTERT TIDLIGERE.

Tilstede: Elisabeth Olstad (LiS), Marit Herder (overlege), Signe Helene Forsdahl (overlege) og Sven Weum (overlege).

Sven Weum er ansatt i avdelingens professorstilling som 1. amanuensis og driver aktivt forskning/veiledning. En er biveileder. Det er ellers ikke avsatt forskningstid for overleger i full stilling. Ingen har kontor utover RIS/PACS arbeidsstasjonene. Kliniske arbeid er krevende og mangel på søkere til overlegestillinger resulterer i travle dager.

Diskusjon

Forskningen ved UNN har flere sterke sider, bla. befolkningsundersøkelser som Tromsøundersøkelsen, tverrfaglighet/samarbeid med andre disipliner (smerte/plastikk-kirurgi) og pre-klinisk PET.

FoU virker å være ikke-fungerende for tiden, da det mangler en leder. Her bør man få tilsatt ny leder, da FoU er et viktig organ for å organisere forskningen på klinikksiden. Det er bra at man har fått etablert en forskningsgruppe hvor de med universitetsstilling, ph.d studenter og andre med forskningsinteresse kan være tilknyttet. Intensjonen om et gruppemøte i måneden bør også gjennomføres, da det er viktig med kontinuerlige møter og arenaer for diskusjon og bygge gruppeidentitet. Forskningsmiljøet er ungt, og da er det spesielt viktig med slike møter.

Det er få LiS som driver med ph.d prosjekter. Det er kun en LiS og han er for tiden ute i permisjon fra sin D-stilling. Det kunne med fordel ha vært flere, men dette krever avsatt tid og tid til veiledning. Forskningsaktive LiS kan på sikt bygge forskningsmiljøet større. Det er for tiden kun en D-stilling (hvor kandidaten er i permisjon). Anbefalingen i forskningsstrategien anbefaler opprettelse av en D-stilling i både radiologi og nukleærmedisin. Dette bør avdelingen jobbe med.

Det virker til å være grei tilgang på forskningstid på systemene for egen-initierte prosjekter, og det er veldig bra. For eksterne prosjekter må det kjøpes ledig tid på dag/kveld med de kostnader det medfører. Dette virker som en god løsning og det virker som at egeninitiert forskning får god tilgang på systemene.

Det er ingen lønnsstimulering for å drive med forskning annet enn ph.d og professor tillegg. Det var ingen felleskontorer eller forskningskontorer for de som var tatt opp i ph.d-løp. Det kan legges bedre til rette for å drive med forskning for de som allerede har gjennomført sin ph.d. Dette er svært viktig for å bygge veiledningskompetanse og professorkompetanse på sikt. Tiltak som kan vurderes for å få til dette er

- Egne forskningskontor
- Lønnsstimulering
- Stimulering til dette fra ledelsen ved at det bygges en kultur for at man også skal forske ved et universitetssykehus, og at man ikke kun skal drive med «produksjon».

Det ble også i dette møtet gitt noen råd til RadForsk i sitt videre arbeid:

- Kurset «Forskning om biomedisinske bildeteknikker» kan promoteres bedre. Både LiS og overleger bør oppfordres til å dra på disse.
- Hvordan kan RadForsk bli mer synlig? Jobbe mer «sub-spesialistisk» på tvers av regionene? Involvere sub-spesialitets-foreningene i større grad?
- Tydeligere på radiologforeningens siden (nyhetssaker)
- Rådgiving om radiologiske forskningsmetoder
- Knytte forskergrupper på Univ. sykehusene sammen
- Gjøre eksterne veiledere tilgjengelig og få til finansiering

Oppsummering

RadForsk synes det er meget positivt at det gjennomføres god forskning på doktorgradsnivå til tross for en travel klinisk hverdag. Avdelingen har også vist at de har drevet tilsvarende forskning over mange år med gjennomsnittlig en ph.d pr år. De viser også at de trekker andre fagmiljøer inn i forskningen og samarbeider med andre universitetssykehus i Norge. Hittil har det vært begrenset forskning innen nukleærmedisin.

FoU-utvalget fungerer ikke. Her er det en jobb å gjøre. Avdelingsledelsen med rådgivere fra spesialseksjonene har overtatt denne funksjonen inntil videre.

Det er få leger med akademisk kompetanse på overlegesiden. De som har gjennomført ph.d har vanskeligheter med å fortsette forskningen og drive veiledning. Her burde det legges til rette for de som er villige til å fortsette. Det kan være avsatt forskningstid i en overlegestilling eller deltids universitetsstilling med forskning og undervisning. Disse overlegene er attraktive for universitetssykehusene i andre deler av landet. Om klinisk hverdag blir for travle, kan resultatet være at de slutter eller at avdelingen ikke får igjen i form av veiledning av nye ph.d kandidater.

Antall publikasjoner har vært bra, og jevnt over de siste årene. Det har vært utdannet ca. en ph.d hvert år og flere vil komme de neste årene.

Prosjektene har variert finansiering. For tiden er disse finansiert av UNN eller Helse Nord. Sykehuset bidrar i liten grad til finansiering av stillinger eller forskningstid, men har lagt til rette for gjennomføring av studier på modalitetene. Dette gjelder avsatt tid og lønn til radiografer.

Forskningsfasilitetene er gode når det gjelder apparatpark, men begrenset når det gjelder avsatt forskningstid. Det anbefales at de forskningsaktive har tilgang til egne dedikerte arbeidsplasser/kontorer for å kunne skjermes fra klinisk virksomhet når de skal forske.